

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 245/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 18 C 98/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenia základného práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) vo veci sp. zn. 18 C 98/2006 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 14. novembra 2006 podala na okresnom súde žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, o ktorej súdy konali viac ako 10 rokov a k právoplatnému skončeniu konania došlo až 26. januára 2017. Stručne opísala priebeh konania a snahu o jeho urýchlenie prostredníctvom sťažnosti na prietahy adresovanej vedeniu okresného súdu, ako aj Krajského súdu v Bratislave, ktorý dôvodnosť sťažnosti aj čiastočne uznal.

3. Obsahom sťažnosti je aj tvrdenie sťažovateľky, že „... *Sťažnosťou zo dňa 17.1.2014 sa sťažovateľka domáhala vyslovenia porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného ustanovením čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na Ústavnom súde SR v čase, kedy zásah do jej základného práva trval, ale ÚS SR č. k. IV.ÚS 204/2014-13 zo dňa 27.3.2014 jej sťažnosť ako nedôvodnú odmietol...*

Celkovo spor týkajúci pracovnoprávných záležitostí, ktoré by mali mať prioritu v konaní súdov, nakoľko ide aj o existenčnú otázku účastníka konania z hľadiska uplatnenia práva na prácu a práva na mzdu za prácu, pričom vec nebola ani skutkovo ani právne náročná, bez zavinenia sťažovateľky od 14.11.2006 do 26.1.2017 trval viac ako 10 rokov (124 mesiacov)...“.

4. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie bez prietahov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru videla sťažovateľka v nedostatočne plynulom a rýchlom konaní okresného súdu v skutkovo nenáročnej veci.

5. Právomoc ústavného súdu odôvodnila sťažovateľka využitím všetkých zákonom daných prostriedkov na to, aby bola jej záležitosť spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Okresný súd označila zodpovedným za celkovú dĺžku konania, čo je dôvodom na podanie ústavnej sťažnosti.

6. Sťažovateľka žiadala priznať aj primerané finančné zadost'učinenie pre dlhotrvajúci stav právnej neistoty (viac ako 10 rokov), ktorý jej spôsobil psychické

napätie, nemožnosť nájsť si trvalé zamestnanie, ako aj isté obdobie bez akéhokoľvek príjmu.

7. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie navrhla sťažovateľka vydať tento nález:

„1) Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdne konanie v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I v konaní č.k. 18C/98/2006 porušené bolo.

2) [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 374,80, € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a 80 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky [REDAKOVANÉ], Advokátska kancelária [REDAKOVANÉ] do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Sťažovateľka sa domáhala ochrany svojich základných práv a slobôd výlučne podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a nie aj podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd, vychádzajúc z formulácie oboch ustanovení, viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde) konštatuje, že ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov poskytovania práva na súdnu ochranu s ochranou práv podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 24/2010), v dôsledku čoho ústavnému súdu nič nebránilo posúdiť sťažnosť sťažovateľky vecne.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

13. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného

orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

15. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu základného práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

16. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

17. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, IV. ÚS 102/05). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

18. Sťažovateľka namietala celkovú dĺžku konania, ktoré bolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Poukazom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie vo veci samej vrátane rozhodnutia o úrokoch a o trovách konania boli v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne, teda okresný súd vykonal všetky úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky a nemohol už ovplyvniť priebeh tohto konania, prípadne prieťahy v ňom. V dôsledku uvedeného nemohol už okresný súd ani porušovať jej základné právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. apríla 2017